

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Landbruk

	<i>Vår dato</i>	<i>Vår referanse</i>
	21.12.2015	2013/5378
<i>Saksbehandler, innvalgstelefon</i>	<i>Arkivnr.</i>	<i>Deres referanse</i>
Vegard Urset, 62 55 12 24	523.3	

Møtereferat

Sted: Jønsberg vgs
Dato: 11.11.2015
Til stede: Joar S. Brukvangen (Fylkesmannen), Rune Aas (Tine), Tor Martinsen (for Marit Evanger, Røros slakteri), Asgeir Svendsen (Nortura), Henning Holmøy (Furuseth), Knut Birkeland (Fatland), Oddbjørn Flataker (TYR), Thomas C. Meyer French (Hedmark Bondelag), Ståle Støen (Hedmark Bonde- og Småbrukarlag), Hege G. Ottinsen (vara for Øyvind A. Nesjan fra kommunal landbruksforvaltning), Steinar Velten (observatør fra arbeidsgruppa for kommunal landbruksforvaltning), Jonny Storbråten og Bodil M. Buraas (observatører fra Oslo og Akershus), Laila Aass (forsker NMBU), Erik Ilseng (Fylkesmannen) og Vegard Urset (koordinator for satsingen).
Forfall: Marit Evanger (Røros Slakteri) og Øyvind A. Nesjan (kommunal landbruksforvaltning)

Referat fra møte i styringsgruppa for økt storfekjøttproduksjon i Hedmark, Akershus og Oslo

Sak 11.15 Forskning på effekten av storfe på skogsbeite

Saken ble sendt ut på e-post sist sommer på grunn av et ønske om å få igangsatt feltarbeidet sommeren 2015 og at en ikke måtte vente til neste styringsgruppemøte for å få på plass finansiering.

I vedlegg 1 vises saksframlegget som ble sendt ut på e-post 10. juli 2015. I e-posten sto det at eventuelle merknader eller innsigelser til vedtaksforslaget måtte sendes innen 10. august. Ut over at flere ga tilbakemelding på at deres organisasjon syntes dette var et positivt tiltak og at de stilte seg bak at det ble bidratt med finansiering til prosjektet, var det ingen kommentarer eller innsigelser til vedtaksforslaget. Det ble innvilget 200 000 kroner av BU-midler avsatt til storfekjøttetsatsingen for dette tiltaket.

Vedtak: Styringsgruppa er positiv til forskningsaktiviteten som nå igangsettes og til at det bevilges BU-midler til prosjektet.

Sak 12.15 Godkjenning av referat fra forrige møte i styringsgruppa

Referatet fra styringsgruppemøtet 14. april 2015 ble sendt ut på e-post 18. mai 2015 (vedlegg 2). Det ble bedt om at tilbakemeldinger med eventuelle endringsforslag skulle gis til koordinator innen 1. juni. Det kom ingen tilbakemeldinger på referatet innen fristen.

Vedtak: Referatet fra styringsgruppemøtet 14. april godkjennes.

Sak 13.15 Rekruttering og utdanning i storfekjøttproduksjon

Rektor ved Jønsberg videregående skole og fylkesråd for videregående skole, kompetanse og personal i Hedmark Fylkeskommune deltok på denne saken. De var invitert for å fortelle om utdanningsløpene de tilbyr og hva de eventuelt har av tilbud for de som er interessert i storfekjøttproduksjon. Det er tre videregående naturbruksskoler i Hedmark, hvorav to har husdyrhold; Storsteigen og Jønsberg. Begge skolene har mjølkeproduksjon, men oksene selges til framfôring som kalver. Jønsberg har plass til ti ammekyr (uten framfôring) i ene enden av storfefjøsset. Besetningen består for tiden av fem ammekyr.

På Jønsberg er storfekjøtt tema i undervisningen på naturbruk og det er videre muligheter for å ha storfekjøtt som tema i prosjekt til fordypning. Gjennom prosjekt til fordypning kan man være ute hos en produsent med det aktuelle dyreslaget.

Rektor ved Jønsberg videregående skole redegjorde for de prioriteringene de har gjort rundt hvilke produksjoner de har i gårdsdrifta på skolen og orienterte videre om hvilke tilbud de hadde ut over dette. Fylkesråd for utdanning informerte om tilbudene som ble gitt i Hedmark og hvilke prioriteringer de kom til å stå overfor. Fylkesråden ga tilbakemelding på at hun satte pris på initiativet fra styringsgruppa og at påtrykk fra ulike interessegrupper er viktig når man står overfor sterke prioriteringer slik situasjonen er for Hedmark Fylkeskommune nå.

Styringsgruppa er opptatt av rollen som naturbruksskolene har i å vekke interessen for produksjonen, utdanne framtidige produsenter og øvrige fagfolk (rådgivere, etc) og å synliggjøre at dette er en produksjon med framtidsmuligheter.

Styringsgruppas aktører ga tilbakemelding på at de gjerne stiller med gode fagfolk fra sine respektive organisasjoner for å få det som er av storfekjøttproduksjon på landbruksskolene til å være i tråd med hvordan en ønsker at produksjonen skal fremstå. Denne invitasjonen tok rektor ved Jønsberg i mot og ville ta kontakt med koordinator for storfekjøttproduksjonen om videre prosess.

Seansen ble oppsummert med at det var et felles ønske om å jobbe sammen for å få til gode utdanningstilbud innen storfekjøttproduksjon og økt fokus på rekruttering til næringen.

Vedtak: Styringsgruppa er positiv til å bidra til at det som er av storfekjøttproduksjon på landbruksskolene er i tråd med hvordan en ønsker at produksjonen skal framstå.

Styringsgruppa ber koordinator for satsingen utarbeide utkast til brev som oversendes fylkeskommunene i Hedmark og Oslo/Akershus for å få fokus på storfekjøttproduksjon i videregående utdanning.

Sak 14.15 Utrednings-/tilretteleggingsprosjekt for etablering av fellesbeite for storfe

Et av de fire delmålene i storfekjøttproduksjonen er at en bedre utnyttelse av fylkets beiteressurser skal gi økt produksjon, bedre økonomi og en bedre hverdag for produsenten. Det er også et mål at uansett hvor man holder til i fylket så skal man ha mulighet for å ha dyrene sine på et fellesbeite der en kan dele tilsyn og sanking med andre dersom en ønsker det. Høsten 2014 ble det bedt om tilbakemelding fra beitebrukere og grunneiere dersom det

var områder hvor de så for seg at beiteressursene kunne utnyttes bedre dersom det ble gjort tiltak. Hornsjø i Eidskog var ett av områdene vi fikk tilbakemelding fra. Vedlegg 3 er beskrivelse av et utrednings- og tilretteleggingsprosjekt for et mulig fellesbeite for storfe i Hornsjø. Det har av flere grunner ikke vært beitet i området de siste årene. Området består av 33 000 dekar hvorav 20 000 dekar er inngjerdet, men med gjerde av varierende kvalitet. En del av prosessen vil blant annet være å utrede hvordan interessene blir ivaretatt for grunneiere med beiterett, men som har andre dyreslag. Det må også utredes om det er vilje til å slippe til andre storfefholdere uten beiterett i området, definere det endelige området som skal brukes, utarbeide ny organisering av området og utarbeide en intern beitebruksplan. Det kan bli aktuelt på et senere tidspunkt å søke andre aktuelle ordninger for støtte til fysiske tiltak som gjerde, samlekrever og gps-sendere. Tiltaket bygger opp under delmål 4 i storfekjøttforsatsingen om en bedre utnyttelse av fylkets beiteressurser, men vil også kunne bidra til å bygge opp under delmål 1 om økning i ammekuttallet ved at det vil bli lettere for flere produsenter å starte opp eller utvide hvis det finnes et fellesbeite de kan ha dyrene på.

Vedtak: Styringsgruppa mener at utrednings- og tilretteleggingsprosjektet bygger opp under målene satt i storfekjøttforsatsingen og anbefaler at tiltaket delfinansieres med BU-midler i tilknytning til satsingen.

Sak 15.15 Kompetanseutvekslingsprosjekt innen utmarksorganisering

I Hedmark og Akershus er det økende interesse for å se på andre måter å organisere beitebruken på. Slike prosesser er tidkrevende og krever noe ressurser for de som skal gjennomføre det. I Nord-Østerdalen er det gjennomført gode prosesser med bistand fra Norsk Landbruksrådgivning Nord-Østerdal. Det er derfor bygd opp god kompetanse lokalt i Nord-Østerdalen for å bistå beitebrukere og grunneiere i slike prosesser. På grunn av interesse for tilsvarende prosesser i øvrige deler av fylket og i Akershus er det ønskelig at flere får bygd opp kompetansen til å kunne bistå i slike prosesser. Norsk Landbruksrådgivning har søkt om et kompetanseutvekslingsprosjekt innen utmarksorganisering (se vedlegg 4) for at de skal ha nok ressurser med kompetanse til å bistå i slike prosesser.

Tiltaket er viktig for å få gjennomført gode prosesser som den som er beskrevet i sak 14.15. Tiltaket bygger derfor opp under delmål 4 i storfekjøttforsatsingen om en bedre utnyttelse av fylkets beiteressurser, men vil også kunne bidra til å bygge opp under delmål 1 om økning i ammekuttallet ved at det vil bli lettere for flere produsenter å starte opp eller utvide hvis det finnes et fellesbeite de kan ha dyrene på.

Vedtaksforslag: Styringsgruppa mener at kompetanseutvekslingsprosjektet bygger opp under målene satt i storfekjøttforsatsingen og anbefaler at tiltaket delfinansieres med BU-midler i tilknytning til satsingen.

Sak 16.15 Oppstartsprogram for nye storfekjøttprodusenter

I styringsgruppemøtet 18. november 2014 ble det vedtatt å kjøre et forprosjekt for etablering av oppstartsprogram for nye storfekjøttprodusenter. I forkant av dette møtet hadde

arbeidsgruppa for tiltaket hatt et møte der de kom med anbefalinger til videre framdrift (se vedlegg 7). Nortura ble oppfordret å gjennomføre et forprosjekt på tiltaket i samarbeid med de andre aktørene i arbeidsgruppa på vegne av styringsgruppa.

I prosjektbeskrivelsen ble det beskrevet en framdrift med første rapportering til styringsgruppen 1. november 2015 og avslutning av forprosjektet 1. mai 2016. Asgeir Svendsen informerte om arbeidet som er gjort så langt (bl.a. vedlegg 6) og presenterte forslag til skisse til oppstartsprogram for ammeku (vedlegg 5).

Styringsgruppa ga tilbakemelding på at foreløpig skisse til innhold i et evt. oppstartsprogram var i tråd med signalene som ble gitt i forkant av forprosjektet. Ut over det som ble presentert ble det gitt innspill på momenter som burde vurderes tatt med:

- Programmet bør beskrive et realistisk framdriftsbilde. Mange som starter en slik prosess kjenner ikke til hvor lang tid ulike prosesser tar og når ulike frister er i løpet av et år (f.eks. når det er søknadsfrist og forventet behandlingstid for investeringsstøtte hos Innovasjon Norge).
- Sørge for at det ivaretas behovet for å avsjekke på et tidlig stadium i prosessen eventuelle begrensninger ved en byggesak. Det har blant annet vært tilfeller hvor produsenten har kommet langt i prosessen før en har oppdaget at det ligger begrensninger på bygging der en har tenkt å sette opp fjøset.
- Viktig at det er en helhet i et eventuelt oppstartsprogram der en er sikret at en er innom de aktørene en bør innom, og i en logisk rekkefølge. Det bør vurderes om det skal være en person som følger en hele veien, slik at en er sikker på at en får den oppfølgingen en skal ha.
- Det er mye fokus på tiden fram til en starter opp, men det bør vurderes å sette inn noen tiltak på oppfølging i oppstartsfasen etter etablering? Dette kan for eksempel være en definert oppfølging av helsetjenesteveterinær og/eller fôringsrådgiver.

Vedtak: Styringsgruppa var fornøyd med orienteringen av forprosjektet så langt og ba om at momentene som ble spilt inn vurderes tatt med i et eventuelt oppstartsprogram. Det ble bedt om å vurdere mulighetene for en søknad om KIL-midler for etablering av oppstartsprogrammet.

Sak 17.15 Tiltaksplan for økt storfekjøttproduksjon i Oslo og Akershus

Da storfekjøttsatsingen i Oslo og Akershus ble startet opp var det et ønske om å koble seg til allerede pågående satsing i Hedmark. Det ble avgjort at styringsgruppa skal fungere som styringsgruppe for begge satsingene. Styringsgruppa skal være møteplass for diskusjon, prioritering og koordinering av tiltak for økning og styrking av storfekjøttproduksjonen i Hedmark, Akershus og Oslo. Det er oppnevnt en egen ressursgruppe i Oslo/Akershus. Denne skal gjennomføre satsingen i regionen. Koordinator for storfekjøttsatsingen koordinerer arbeidet opp mot det som skjer i Hedmark. Styringsgruppa skal vedta tiltaksplanen for økt storfekjøttproduksjon i Akershus og Oslo (vedlegg 8).

Vedtak: Styringsgruppa vedtar tiltaksplan for økt storfekjøttproduksjon i Oslo og Akershus 2015-2018

Sak 18.15 Oppsummering av tiltaket «Kalven – fremtidens inntektskilde»

Styringsgruppa vedtok i møtet 10. juni 2014 tiltaket «Kalven – fremtidens inntektskilde». Se vedlegg 9.

Tiltaket var planlagt avsluttet 15. mai 2015, men fikk utsatt frist til 1. november 2015 etter ønske om å flytte ett av møtene til høsten 2015. I prosjektbeskrivelsen sto det at styringsgruppa fungerer som styringsgruppe for dette delprosjektet og at det ville bli gitt en kortfattet rapport i etterkant av prosjektet/tiltaket og med en økonomisk oversikt.

Rune Aas (Tine) ga en kort orientering. På møtene som har blitt arrangert har det til sammen vært nesten to hundre deltagere. Cirka en tredjedel av de som deltok meldte sin interesse for å delta på Go'kalven-kurs i etterkant. Måten møteserien har vært organisert på med mange involverte aktører førte til mer administrering enn forutsatt, men førte samtidig til bredere forankring og mer engasjement fra aktører som normalt ikke har apparat/kapasitet til å arrangere slike tiltak i egen regi, eller som det normalt ikke er naturlig at har denne rollen.

En ser behov for en tilpasset versjon Go'kalven-kursene rettet mot ammekuprodusenter, noe Tine vil se på mulighetene for å få etablert.

Vedtak: Styringsgruppa tok redegjørelsen til orientering og ga positiv tilbakemelding på at møteserien hadde ført til økt fokus på kalven som framtidig ressurs hos produsentene.

Sak 19.15 Oppsummering av tiltaket «Melk eller kjøtt? Ja takk, begge deler!»

I styringsgruppemøtet 7. mars 2014 ble tiltaket «Melk eller kjøtt? Ja takk, begge deler!» vedtatt. Se vedlegg 10.

I følge prosjektbeskrivelsen var tiltaket planlagt avsluttet 1. juni 2015 med utarbeidelse av en kortfattet sluttrapport umiddelbart etter prosjektperiodens slutt.

Rune Aas orienterte om status for tiltaket. På grunn av Tines deltagelse i mange kommunale/regionale prosjekter der enkeltprodusentoppfølging har vært sentral har Tine blitt benyttet mye. Dette har ført til at de har måttet utsette noen av de planlagte aktivitetene, blant annet dette tiltaket. Det er likevel et sterkt ønske om å få gjennomført tiltaket og Tine kommer til å be om utsatt arbeidsfrist.

Vedtak: Styringsgruppa tok redegjørelsen til orientering og anbefaler at prosjektet får utsatt arbeidsfrist som omsøkt.

Sak 20.15 Orienteringssaker:

a) Orientering om status for satsingen

Det ble gitt en kortfattet og overordnet orientering om status for satsingen. Til nå er det igangsatt tiltak med en totalramme på 4 279 575 kroner, hvorav BU-midler i tilknytning til storfekjøttetsatsingen utgjør 1 171 625 kroner. Det er ingen større avvik i framdriftsplan.

Neste møte blir 5. april 2016. Sted og nøyaktig tidspunkt avklares senere.